

A feladatokat írta:
Széchenyi Gábor, Budapest

Lektorálta:
Horváth Balázs, Szeged

Név:

.....
Iskola:

.....
Beküldési határidő: 2021. január 11.

Curie Kémia Emlékverseny
11-12. évfolyam II. forduló 2020/2021.

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	Összesen	%	Javította
Pontszám								

1. feladat

8 pont/.....

Fémek

Add meg annak a fémnek a vegyjelét, melyre igazak az alábbi állítások!

	Vegyjel
Ilyen fémeket tartalmaznak azok az akkumulátorok, melynek továbbfejlesztéséért 2019-ben kémiai Nobel-díjat osztottak ki.	
A legerősebb bolti forgalomban kapható permanens mágnesek ezt a ritkaföldfémeket tartalmazzák.	
Az egyetlen fém, mely standardállapotban folyékony halmazállapotú.	
Ezt az átmenetifémeket ékszerek (leginkább fehérarany tárgyak) bevonására használják.	
Az 5 forintos és a 10 forintos érméink is legnagyobb arányban ezt a fémeket tartalmazzák.	
A hivatalos definíció alapján a másodpercet ennek az alkálifémeknek az atomi átmenetéből származtatják.	
Ez a radioaktív fém a paksi atomerőmű fűtőanyaga is.	
A vérben lévő hemoglobin ezt a fémeket tartalmazza.	

2. feladat

8 pont/.....

Négyféle asszociáció

Írd a megfelelő betűjelet a feladat végén található táblázat megfelelő cellájába!

A) endoterm kémiai reakció	C) mindkettő
B) exoterm kémiai reakció	D) egyik sem

1. Az ilyen folyamatok spontán is végbemehetnek.
2. Az ilyen reakció mindig igényel katalizátort.
3. Lehet megfordítható az átalakulás.
4. Ilyen folyamat az ammónium-bikarbonát elbomlása 40 °C környékén.

5. Ilyen folyamat a víz megfagyása.
6. Az ilyen reakciók sebességét a hőmérséklet növelése megnöveli.
7. Reakcióhőjének előjele negatív.
8. Ez a reakció hőt termel.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.

3. feladat

8 pont/.....

Mennyiségi összehasonlítás

Relációjelekkel (<, >, =) válaszolj!

Kén oxidációs száma a fixírsóban.		Kén oxidációs száma a glaubersóban.
A nitrogén szigma-kötései által bezárt szög a piridinmolekulában.		A nitrogén szigma-kötései által bezárt szög az ammóniamolekulában.
Neutron tömege.		Proton tömege.
Oxigén tömege az emberi szervezetben.		Szén tömege az emberi szervezetben.
H ₂ -gáz oldhatósága 4 °C-os vízben.		H ₂ -gáz oldhatósága 42 °C-os vízben.
Kötésszög a benzolmolekulában.		Kötésszög a karbonátionban.
Szénatomok száma egy szőlőcukor-molekulában.		Szénatomok száma egy citromsav-molekulában.
A π -kötések száma egy acetilén-molekulában.		A π -kötések száma egy izoprén-molekulában.

4. feladat

8 pont/.....

Számítási feladat

Egy kétvegyértékű fém nitrátjának 200 g tömegű vizes oldatát addig elektrolizáljuk, amíg a katódon fémkiválás tapasztalható. A kiváló fém tömege 3,27 g. Az elektrolízis után az oldatot 10 dm³ térfogatúra hígítjuk, melynek pH-ja 2,50 lesz.

- a) Melyik fém nitrátját elektrolizáltuk?
- b) Hány tömegszázalékos a salétromsavoldat az elektrolízis után, de még a hígítás előtt?

5. feladat

8 pont/.....

Számítási feladat

A foszfor-pentaklorid egy mérgező, színtelen kristály, mely 100 °C hőmérsékleten szublimál. Magas hőmérsékleten a foszfor-pentaklorid gőzei az alábbi egyensúlyi folyamatban disszociálnak:

A folyamat egyensúlyi állandója 200 °C hőmérsékleten $K = 0,00800 \text{ mol/dm}^3$. Egy 1,25 dm³-es tartályt megtöltünk 100 kPa nyomású, 30 °C hőmérsékletű klórgázzal, továbbá hozzáadunk 6,32 g kristályos (elhanyagolható térfogatú) foszfor-pentakloridot. A tartály lezárása után azt 200 °C hőmérsékletűre hevítjük.

- Mekkora a foszfor-pentaklorid disszociációfoka?
- Mekkora a tartályban lévő gázelegy nyomása 200 °C-on?